

GAZETA TRANSILVANIEI.

BEDACIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVU, piata mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ȘI.

Pe ună ană 12 fior., pe șese luni 6 fior., pe trei luni 3 fior.
România și străinătate:

Pe ană 40 fr., pe șese luni 20 fr., pe trei luni 10 franci.

N°. 154.

ANULU XLIX.

S E PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

A N U N C I U R I L E:

Oseriă garmondu 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicar

Scrierile nefrancante nu se primește. — Manuscrise nu se retrimită.

Vineri, 11 (23) Iulie.

1886.

Nou abonament
la

„Gazeta Transilvaniei“.

Cu 1 iulie 1886 st. v., s-au începutu unu nou abonament, la care invitam pe toți onoratii amici și sprijinitorii ai foiei noastre.

Prețul Abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei luni 3 fl.

„ șese „ 6 „

„ unu anu 12 „

Pentru România și străinătate:

pe trei luni 10 franci

„ șese „ 20 „

„ unu anu 40 „

Abonarea se poate face mai ușor și mai repede prin mandate postale.

Abonaților de până acum li se recomandă să însemna pe cuponu numărul fășiei sub care au primitu dianul.

Domnii ce se voru abona din nou să binevoească a scrie adresa lămurită și a arată și posta ultimă.

Administratiunea.

Brașovu, 10 Iulie 1886.

Nu le mai iese din capu Unguriloru pensi-onarea generalului Edelsheim și înaintarea generalului Iansky. Diarele opoziționale maghiare anunță, că după ce se va întrungi erășii dieta la tómă, opoziționea din cameră va întrebui cea dintâi ocasiune spre a constringe pe guvernul de a se pronunța în afarerea aceasta, provocându astfel o discuție asupra cestiunii militare, care preocupa astăzi așa de multu mințile politișilor din capitala ungară.

Caracteristic este, că, pe când organul lui Tisza, „Nemzet“, ar dorî să vădă odată sfârșită fatală afacere, opoziționalul „Pesti Naplo“ susține susu și tare, că Edelsheim a cădutu din pricina cuvintelor, ce le-a pronunțat Koloman Tisza în dietă asupra lui Ianski și conchide de aci, că Tisza și-a perduț increderea la corona și este lăsatu în postul său numai din caușă, că nu se găsesce altul, care să ia asupra și garanția pentru execuțarea pactului încheiatu cu Austria.

In acăstă afacere se ntelege că cea mai mare gură o facă Independenții. Organul lor de frunte „Egyetértés“, se ocupă și în numărul său de Marți de „spiritul tradiționalu alu armatei“, care pe d-nii Helfy și Irányi nu-i lasă să dormă liniștiți. Estragenu din articulul numitei foi unele pasaje caracteristice:

„Spiritul tradiționalu alu armatei — serie „Egyetértés“ — acăstă neîntelăsă absurditate, erășii și-a pretinsu victimă sa. Baronul Edelsheim-Gyulay a cădutu; sémul comunității maghiare a fostu lovitu cu piciorul, generalul Iansky a fostu avansat u în modu ostentativu, în locu de-a fi trimis u în pensiune, cum i s'a promisu lui Tisza.“

„Pe lângă acăsta a fostu redicat păna la ceru acel spirit tradiționalu alu armatei, care nu cunoște nicăi patria, nicăi națiune, nicăi constituție, nicăi virtute cetățenescă, ci numai credința cătră împăratul și cătră stégul negru galbenu“.

In timpurile mai vechi, când nu era constituționalismu, când scopul celu mai finalu alu armatei era a se ține în frēu țările singuratice, Lombardia și Veneția tocmai așa, ca celelalte provincii, când soldatul servea doispredice anu activu și nu era legături între elu și clasa civilă, atunci — dice „Egyet“ — putea să fiu unu spiritu comunu, care să însuflăescă pe acești soldați.

„Acesta timpuri însă au dispărutu pentru totdeauna. Înțegă odată acăsta soldații atotpu-

ternici din Viena.... Pe soldatul de acum nu'lăvoru însuflăți ei niciodată cu visuri și spiritul armatei deu nu-i va face să caute mōrtea cu vr'unu curagi eroicu. Pe soldatul, care își petrece viața în casarmă și pe care ilu voru duce deadreptul din casarmă pe câmpul de bătaia, încă ilu voru mai puté influența cumva. Dér parte cea mai mare a celor concediați, cari au petrecutu câțiva ani lângă vatra părintescă, stându afară de cercul de influență a orice spiritu militaru, participându în viața publică la luptele politice, luându poziție și formându-și opinionea în cestiune ce interesază țera: nu voru suferi a fi duși încocice și încolo, a fi jertfiți pentru una sau alta și a fi tractați astfelu, ca simplusu nutremențu pentru tunuri. Gata voru fi a se lupta și se voru puté însuflăți, déca se va tracta de libertatea și de binele patriei loru, dăr într'unu răsboiu ce s'ar purta fără ca ss céră interesele noastre sau tocmai contra loru, voru puté face erășii nisice esperiințe, ca cele ce le făcă la Koeniggraez....“

„....Armata are necesitate de unu spiritu nou, ca să pótă corăspunde chișmărei sale.... Trebuie să i se scotă din capu acele triste reminiscențe din trecutu. Trebuie să se facă dintr'însa o armată națională, care să stea în serviciul libertății și constituționei țeri. Astfelu se va sci însuflăți, va sci să fiu unu sprijinu coroanei și tronului....“

„....Numai când va fi convingerea generală, că armata e cea mai de frunte apărătoare a intereselor noastre, numai atunci se poate aștepta, ca rezervistul pe care-lu chiamă în răsboiu dela vatra familie sale, să se simtă nu ca străinu, ci ca facendu parte din armată.“

„Egyetértés“ continuă prin a ridica nisice grozave acuzații contra cercuriloru mai finale militare din Viena.

„Acești omeni rei“ (gonoszok) dice făia kosuthistă „voiesc să amărescă țera, să sădăscă discordia, ca și când i-ar fi pătrunsu vechiul spiritu alu Camarillei, care a fostu desbinatul popore ca să aibă preteții a interveni și a confișca orice constituție. Si constituționea noastră „aternă numai de unu firu subțire...“

Acstea pasagie ce se finescă cu o apostrofă în contra „slugarnicului Tisza“ suntu de ajunsu spre a ne arăta ce idei profesă dianul celu mai răspândit u între Unguri.

Agitarii panslaviste contra Serbiei.

Cetim u în „Pester Lloyd“

Revelările asupra agităriloru panslaviste contra Serbiei, ce s'au publicat mai alătări într'o făia renană, paru a fi demne de atenție, intru cătu ele arată cum minerii panslavu lucrăză mereu, ca să submineze pretutindenea terenul și să-lu prepare pentru planurile loru. Din acele revelări reiese, că pretendentul Karageorgiovici cu ajutorul emigranțiloru sérbi, anume alu cunoscutului preotu Ghiurci, întrăga primăveră adunase aderenți și se așa în urmă în fruntea a vr'o miia de omeni Muntenegrini, Sérbi expulsați, Bosniaci și Herțegovineni, cu caru avea să execute o mișcare în vîră contra Serbiei. Factica execuțare a proiectului a fostu zădărnicită prin pedecl, încă nelămurite; dăr cumcă planul a existat și că în pregătirile sale prosperase cam de parte, se poate lua ca faptu, și ni s'a confirmat și din altă parte. Temerile aşadară, ce s'au nutritu în Belgradu de uneltrile agitătoare ale pretendentului Karageorgiovici, se dovedescu acum ca intemeiate și amu dori să vedem cum „Glas. Zernagorza“, care în ultime sale enunciaționă acentuat cu atâtă emfază lealitatea Muntenegrului în cestiuni internaționale, va apărea atitudinea guvernului său și cum va justifica, că se unitesc formalu sub ochii printului Neculae și se facă conultaționă contra ordinei esistente într'unu statu amicu și în contra dinastiei legitime ce domnește acolo.

Se vede că „P. H.“ a uitat, că guvernul muntenegrinu a declarat prin „Glas Zernagorza“, că e treba printului Karageorgiovici ce face elu de sine, destul că guvernul nu s'amestecă.

Protestarii contra Monseniorei Palma.

Cu ocazia postului mare, arhiepiscopul catolicu din București Mr. Palma a adresat poporenilor săi o scrisoare pastorală, în care dicea între altele, că adevărată religie e cea catolică și adaugă:

„...Insemnăm cu bucură, cum că în cele patru și jumă milioane de creștini de ritu greco-catolicu amintiș, se cuprind peste unu și jumă milionu de Români din Ardeleni, cari în două secole s'au unitu cu noi prin legăturile aceleași credințe“.

„Adresându-se cătră Roma cea mărită, vechia loru mamă și centrul unității catolice, Români primărela densă o adevărată avuția de cultură și de știință, care aduse apoi unu folosu și în partea de dincocă a mulților...“

„Intrădevăru, cei învețați cunoscă prea bine însemnatul contingent ce au adus la reinviaarea literaturii și a culturii românescă lucrările scăse la lumină de Români catolici din Ardeleni..“

Acăstă pastorală a ridicat furtună în presa din România, atâtă în cea guvernamentală cătu și în cea opozițională, acușându pe Mr. Palma, că face propagandă catolică subminându religia ortodoxă.

„Voința Națională“ (guv.) dice: „Pastorală lovesc indirectă în religia poporului român. Religia catolică își bate jocu de știință îndrăsnindu să proclame infalibilitatea personală a unui omu, a Papei. Dăr mai îndrănește lucru din partea religiei catolice e, că într-o țară srăină, unde e tolerată, devine agresivă. Bunătatea și răbdarea Românilor insă poate să aibă o margine. Poporul român, tolerant per excellentiam, fiindu atăcată va sci să răspundă. Reștanții catolicismului să și modereze zelul proselitismului, déca nu voesc să părăsca ceea ce au. Afirmarea pastoralei, că redeșteptarea simțemantului naționalu la Români este datorită bisericiei catolice, anume prin cea unită din Transilvania, e unu flagrant neadvers...“ Dăr prin biserică unită din Transilvania s'ă favorizat întră cătu renaștere culturei la Români, prin primirea loru în școalele catolice, acăsta s'ă facă în contra voinței și a scopurilor catolice. La ce tindea biserică catolică prin unirea Românilor eu densă? La deșteptarea naționalităței acestora? Este chiar ridiculă o presupune. Voia să mai căștige unu popor muncitoru între închinătorii săi, din care să sporească veniturile....

Bisericei noastre ortodoxe, celu puținu acestu păcatu nu i se poate pune în socotă, de a fi voită să acapareze conștiințele pentru a störce avuțile. Ea a fostu totdeauna séracă și séraci, suntu reștanții ei...“ Incă odată sfătuim pe Mr. Palma să fiu mai moderat în zelul său pentru religia ce represintă, pentru ca nu prin unu excesu, ce nu este nicăi la locul lui, să dauțe mai multu decătu să folosească causei pe care o slujește.“

„Telegraful“ (guv.) scrie: „O spunemul limpede: pré sănția sa arhiepiscopul Paulu Iosefu face propagandă pentru convertirea la catolicismu a creștinilor ortodoci. Aprópe e tentată cineva să ridă, când se găndește la aşa ceva; când se mai găsește poporaționu necreștine, când pe globu se mai află atâtea milioane de suflete caru nu mărturisescu în Cristosu, prelații bisericiei apusene nu găsește ceva mai bunu de făcutu, decătu să dispute unei biserică surori pe credințoșii săi! Acăstă nu e în spiritul învețăturilor lui Cristosu, care nu binecuvântă niciodată pe cei ce visau la mărită, ci tocmai pe smerită și iubea. Nu voim să mai vorbimu de superioritatea bisericiei noastre, care se impacă atâtă de bine cu pornirile societății moderne. Biserică ortodoxă română nicăi o dată n'a pututu nasce o instituție ca Sfânta (?) Inchisitie, nicăi nu s'a gădită vr'o dată să censureze și să puie la index cările caru nu placă unui consistoriu ruginitu. Amu mai putea spune, că șeful administrativu alu bisericiei noastre nicăi odată n'a pretinsu la infalibilitate, ca Papii dela Roma. Arhiepiscopul Paulu Iosefu Palma a făcutu o greșală, care nu

trebuie să se mai repete. E destul cămp de activitate aiurea pentru biserica apusenă; spre acolo să și îndreppte privirile prea sănătău arhiepiscop, er pe noi să ne lase în credința strămoșilor noștri: credință, cu care ei au isbutit să opue zidii păgânilor.

„Românul” (opos.) scrie: „Credem și afirmăm că Monseniorul Palma, că pastorala sa adă la ordinea șilei în totă presa română, n'a conoscut nici bine nici deplin gradul de cunoștințe istorice pe care România, fără apostolică bine-cuvântare a Sanctităței sale Papa de la Roma, le au despre istoria patriei lor, precum și despre curentele de civilizație care, pînă pe coale, la diferite epoci, au brăsdat prin țările române. Înțelege, că unirea numai popilor folositore a fostă,“ er Papiu Ilarianu o numesce „fatală unire.“ Meditează, Monsenior, pe Georgiu Șincai, alături Muratori; în el, Eminența Ta, care despică cu artă firul teologic în patru, vei vedea că legăturile aceleiași credințe nu sunt de o potrivă în consecință cu „cele patru puncte“ ale unirii fatale. Citescă Eminența Ta scrisorile lui Petru Maior, lui Samuel Klein și erăști, și mereu, și fără încetare „Cronica“ cea neperitore a lui Georgiu Șincai, și se va convinge că România Uniță nu priveau în România decât Columna Traiană, er nu centrul unității catolice... Citescă, Monsenior, citescă adevărata fântană istorice ale Românilor din Dacia și te vei convinge, sunt sigur, că de către ei datoresc multe mândre și falnice lucruri Romei Traiane, apoi catolicismului Romei papale României nu i datoresc nici măcar o tușă de Venetia.“ Intr-un altu articul „Românul“ încheie astfel: „Când Monseniorul Palma va uita, că nu e în țera Eminenției Sale, ba încă se va crede cu totul și cu totul în patria sa și prin urmare, ca orice episcop catolic din tîrte timpurile și din tîrte țările, ar căuta în astă țără să alieze spiritualul cu temporalul, în vederea terestrului; când adică, pe lângă argumentele de teologie pură și de casuistică și mai pură, va aduce și argumente și intenții de felul celor coprinse în pastorală trecutelor paresimi, Monseniorul Paul-Iosef Palma va întâlni în contră-i nu numai pe succesorii lui Varlaam alături Moldovei și lui Theodosiu alături Munteniei, ci pe toți Români.

„România“ (opos.) după ce arată că de multă și atrasă atenție asupra propagandei catolice, dărău că prelații români n'au găsitu cu cale să i pună stăvila mai de timpuriu, se adreseză cătră arhiepiscopului catolic dicându: „Nu cu ingratitudine și cu tendințe sedițioase, Monseniorul Palma, se cade a se răspunde unei toleranțe și unei ospitalități atât de generoase ca aceea a Românilor pentru a nu aduce pe Români în stare a se căi într-o zi de dărmicia lor!“

„Epoca“ scrie între altele: „Superioritatea dogmatică a credinței ortodoxe asupra bisericei papale e fortelesne de susținută, pentru că toți doctorii creștinătății, între cari o mulțime de clerici apuseni, au demonstrat într-un chip neîndoiosu adevărul confesiunii răsăritene din tîrte punctele de vedere teologico canonice. Er biserica papală continuă așa intinde domnia asupra lumii, în puterea admirabilei săle organizații și mai presupusă de tîrte, în puterea mijlocelor nesecate, ce isvoresc din legiunile nenumărate ale clerului său. Partea cea mai însemnată a scrisorii Prelatului Latin este fără îndoială aceea unde desvoltă cu mare ostensie o idee cu totul nouă și până acum neauzită, dărău împodobită și susținută cu un mare talent și cu argumente bine alese pentru a face o impresiune maghiară asupra unor spiri nepregătite, adică că cultura și deșteptarea simțului națională a venită în România dela Români Uniți din Transilvania. Acolo este totă puterea, totu mieșul sărișorii Arhierului Latin. Cu o dialectică rară, voește se deducă din latinitatea de origină a poporului română necesitatea unei latinități de credință, șăducându astfel o perpetuă confuzie între aceste două latinități, atât de deosebite în realitate, și neavându nimic să face una cu alta, pentru mai lesne amăgire a unui fel de simț patriotic greșit. Biserica nu există în virtutea unei constituții umane trecețore ca omul, ea este o instituție divină, este temelia primordială a societăților umane. Religiunea ortodoxă nu există în România în virtutea voinței legiuitorului din 1866. Ea este aci acasă la densa. Ea a descălecătă aceste țără, deșteptându unu Radu Negru, unu Dragoș, unu Bogdan. Ea a însuflat pe unu Mircea, unu Alecsandru celu bunu, unu Stefanu, unu Mihai în luptele lor pentru neamul românesc și pentru creștinătate. Ea a facută ca unu Constantin Brâncoveanu să și jertfescă viața și copiii pentru lege și moșia. Ea a întărită pe unu Grigorie Ghica la ceasul martirului. Ea ne-a scăpată în trecut, ea ne va scăpa și în viitor de asuprirea lăstelor streine.“

In fața atitudinei pressei, Arhiepiscopul și Metropolitul Ungro-Vlahiei și primarii alături României, Călinicul Miclescu, a adresat poporului o pastorală, în care dice:

„Nimicu mai laudabilu, decât săptul unui îndreptător alăturiu adevărului, care caută să propage principiile salutare ale creștinismului, și să convingă pe

credincioșii săi, că mantuirea săi în țaria credinței. Noi n'am avea niciu de disu în acestă privință, căci nu este dată să ne amesteca în conducerea turmei incredințate păstoriei Monseniorului Palma. Dărău nu putem trece cu vederea acele puncte ale epistolei menționate, în care se atingă interesul bisericii ortodoxe române.

„Pentru a întări pe credincioșii bisericei Papale din România, Monseniorul Palma a creduță de cuvîntă, nu numai a lăuda în mod escesiv biserica latină, ci și a arăta creștinilor, ca singura biserică adevărată, ca singura biserică întemeiată pe base solide, fiindcă este întemeiată de apostolul Petru; de unde se deduce, că totale celelalte biserici, care nu recunosc acestă supremă și dominație, se află în rătăcire, sunt depărtate de adevărată credință, și prin urmare nu pot să mantuire credincioșilor lor. Pentru a susține aceste asemănări, Monseniorul Palma se sprigine pe argumentele cunoscute ale bisericei latine, despre vocația ei și sănătatea apostolului Petru la Episcopatul Romei și despre supremația Papei.“ Aci pastorala combată pe Mr. Palma, cu argumente din istoria biserică, apoi continuă:

Dărău adevărurile și faptele se sdruncină încă mai tare, când Monseniorul Palma, pentru a întări în credință turma sa cea duhovnicescă, sustine că cultura și deșteptarea simțului națională în România a renită dela biserica catolică prin Uniții din Transilvania. Asemănătorea acăsta este dovedă, că Monseniorul Palma nu cunoște istoria românescă, și numai de aceea a putut să înainteze lucruri, care nu corespundă cu faptele istoriei. Adevărul netăgăduită și care lăzesc cu țără, este, că biserica ortodoxă a fostă totdeauna pentru Români scutul celu mai puternic alături naționalității, că Români ortodocși au statutul ei cei întâi pietri cotropirei Europei de către Musulmani, apărându cu viteză credința creștină, moșia și naționalitatea lor; că limba românescă în biserica ortodoxă și prin acăstă biserică s'a ridicat; că chiar în secolul actual biserica ortodoxă a fostă și este România în fruntea tuturor misiunilor naționale. De aceea și Români au ținut și țină la neatârnarea națională. De aceea recunoșterea acestei neatârnări de către bisericele ortodoxe, a fostă aclamată dela o margine a țării la cealaltă cu viuă bucurie. De aceea acestu mare actu s'a considerat de biserica ortodoxă română ca una din faptele cele mai de căpetenie a domniei gloriose a pre iubitului nostru rege Carol I. Monseniorul Palma ar face bine, să-și aducă aminte că biserica latină a trăită și trăesc în România nesuprata de nimeni, numai grația spiritului de toleranță adevărată creștină, a creștinilor ortodocși.

In numărul de mâne vomă publica unu articul, ce ni-lă trimite d-lă Dumitru Radu, preot român unit, doctor în filosofie și în teologie, care de câteva timp se astăașă pe lângă arhiepiscopia latină din București. Articul prin care întâmpină atacurile îndreptate de presa din România contra Monseniorului Palma.

Prigonirea limbii române.

Dărău locuți adă actelor privitor la deșteptarea primarului român din Șieu-Odorhei, comitatul Solnocu-Dobêca, din motiv că nu cunoște limba maghiară, căci celalaltă motivă este trasă de păr și nu poate justifica o astemenea procedere.

Înțelegerea vicespanului în limba maghiară originală:

Szolnok-Dobokamegye alispánja.

3435. - 1886. sz.

Szolnok-Dobokamegye alispánjától Kupsa János s.-udvarhelyi községi biró ellen Szénási András és tárca által emelt páros folytan a bethleni járási szolgábjárának 3761.-1885 sz. végzésével, valamint a 1265/1885. alisp. sz. végzessel hivatalból elrendelt fejedelmi vizsgálat eredményében a megyei tisztsügyész véleményének bevételé után következöl.

határozott:

Kupsa János kőzsgábi biró a 1876. évi V. t. 18. §-nak a), pontja szerint minősül és súlyosabb beszámítós alá es kötelességszegés és szolgálati képtelenség fegyelmi vétsegében vétkesnek s ezért az idezetű törvény 23. §. b., pontja alapján hivatal-véztérőc itélte.

Mert

Tanuk vallomásával van igazolva, hogy a mult év nyarán a s. udvarhelyi határon nagy mérvin elharapódott zug legeltețest vett vendélet dacăra is elmulasztotta megakadályozni s a tetteket hivatalból ildözendő cselekményük megtorlása végét feljeleniter; és mert beisméréssel van igazolva, hogy az állam hivatalos nyelvét nem birja, e nékül pedig hivatalával járó kötelességeit megvárhato pontossággal teljesítene képes nem lehet.

Miről azon figyelmezettséssel értesítem, miszerint jogaban ezen határozatom ellen a vételtől számított 8 nap alatt felbezbeszeli élmí.

Deácsen, 1882. március. 13-án.

S. Szarvadi
kir. tanácsos alispán.

Înțelegerea și recursul primarului român:

Ilustrului Domn Paul Szarvadi, consilier reg. vicecomitetul municipiului Solnocu-Dobêcei în Deácsen.

Recursul judeului comunul locuitor în Șieu-Odorhei Ioan Cupșa, prin advocatul August Munteanu în Deácsen, în contra otărirei aduse în 13 Martie 1886 Nr 3435 în cauză disciplinară.

Ilustre Consiliari Regescu, Domnule Vicecomite!

In contra decisiunei din 13 Martie a. c. Nr. 3435-1886 insinuez recurs din următoare motive:

In ordinul exceptiunilor mele la propunerea procurorului mi-am luat voia și arăta, că în respectul impedecării abaterilor de prevaricăriune a țărini nu cade în sarcina mea nici o negligență, și în totu casul nu în așa gradu, care să atragă după sine pedepsa cea mai mare, ce e măsurată asupra mea.

In anul trecut a fostu sămătă în totă țera lipsă de nutreț și pășinie;

Pretutindenea au fostu mai multe abaterile pentru pășinie, ca de altădată.

Eu am avut și alte îndatoriri de primari, cari au pretinsu totu tempul meu, nici nu se ține de datorile mele, ca eu să împlinesc afacerile păditorului de cămp.

Dărău de a obvenit pagubă, aceea am prețuit, și în mai multe nopți am mersu prin țarină spre controllarea părișilor ei, și ajutorarea acelora, ceea ce e dovedită cu actele de investigare.

Ca să fi datu ori și cine plânsore, fără ca să fi primit satisfacție, casu ca acesta n'a obvenit.

Încătu privesc a două parte a decisiunii nesciinta limbii oficiale a statului, aceea nu posedă basă legală.

E durerosu, că nu scu vorbi în limba oficiosa, acumașu omu bêtrenu, — spre invetarea limbii neputinciosu, — nu trăescu în astfel de cercu, care să fi potrivită pentru invetarea limbii maghiare, de orece în tinutul nostru nu mulți o vorbești și dintre vechii locuitori ai comunei noastre nimeni; suntu cîteva familii maghiare lucrători de pămînt, da și aceștia vorbești numai românesce.

Articolul de lege V. din an. 1876 la care se provocă decisiunea vătemătore nu înșiră între abaterile disciplinare nesciinta limbii maghiare.

Legea despre regularea comunelor nu prescrie, că numai acela pote fi primarul comunal, care scie unguresce.

O atare disposițione a legei nici nu ar fi executabilă, căci multe comune suntu în statul ungăr, unde nici nu scu unguresce.

In inteleșul legii comunale oficiulu de primar este o datoria cetățenescă și totu cetățenul statului este datorul sub pedepsă ală primi.

Intre acele cause, care eschidă pe orecine dela ocuparea oficiului de primar, nesciinta limbii unguresce.

Precănd de altă parte în inteleșul articulului de lege XLIV din anul 1868 fiecare cetățenul ală statului, oricare naționalitate să aparțină, e egală îndreptățită.

Nu e scopul acestei apelaționi respectuose de a trăca întrebări de dreptul public, ori cestiuni politice.

Mi iau insă voia a accentua acele disposiționile articulului de lege XLIV din 1868, în a căror esență lovesc decisiunea apelației.

Limbă oficiosa a Statului în comunele acestea nu e limba obligată de folosire, pentru că după § 20 ală legei citate reprezentantele comunale singure ișl alegă limba de afacere.

Si după § 22 ală aceleiași legi comuna la jurisdicție propriă, la comunele aceleia, ba și în scrisorile cele adreseză guvernului statului pote folosi limba administrației sale.

Legile țării insă pe baza articulului citat § 1 sunt a se estrăda și în limba locuitorilor țării de naționalitate nemaghiară, — și astfel nu există nici o pedește legală, ca să nu pótă fi cetățenul onestu ală statului și fără cunoșința limbii maghiare jude comunal.

Dispoziționea aceea plină de rigore a comitatului, ca să se aléga de primarul comunalu numai omu cunoșteștorul ală limbii maghiare, nici nu s'ar putea eșpești în totu comitatul, fiindcă suntu comune, în cari nu locuesc nici unu omu, care vorbește unguresce.

Dărău atară de acăsta primaria satului nu constă singură din primarul, ci și sub-primarul și jurații încă suntu membri ei, — și de către ocămuirea comitatului vră se fi consecutive, nu numai pe primarul, ci și pe sub-primarul și pe jurații, pe perceptori comunitali — și în casul extrem de părții cetățenii statului, cari au dreptul de alegere, trebuie să-i pedepsescă pentru acelă păcatul, că nu scu unguresce.

Si de către procedendu astfelu nu numai greșesc in contra articulului de lege cardinală XLIV—1868, ci greșesc in potriva drepturilor generale ale omului, când pedepsesc pe poporul străbunul ală țării pentru aceea, că din intemplier se trage dela părinți nemaghiari.

O astfel de procedură a guvernului din comitatul nu e potrivită, ca să susțină intelegera pacifică între popoarele de diferite limbi ale patriei, ba față cu legile pentru naționalitate, cari au valoare juridică, suntu în stare a sgudui sămătul de dreptul ală locuitorilor.

In casuri ca acestea fără voia ne vine aminte lăpuș din poveste, care a sfîrșit pe mieșulul asemenea nu fără oarecare titlu de drept la aparință.

Legislatorul pote să facă legi și din respecte politice, dărău celu ce împlinesc legea și datorul a o aplică onestu in inteleșul legei și într'unu statu de drept nu este permisă a se abate dela aceea.

Până când art. de lege XLIV din 1868 stă în putere, suntu datore autoritățile ală onora și înțe în vigore.

Nu se pote baza ordinaționea vicecomitelui despre cunoșința limbii primarilor comunali pe § 7 articulului legei despre egala îndreptățire a naționalităților, deorece de către trebuie acestu articul de lege esecutat consecvent, in acestu casu primarul comunu nu numai unguresce și românesce, ci nesmintitul trebuie să scie și nemțesc, pentru că deosebitul în comunele învecinate cu municipiul Bistrița-Năsăudului suntu mulți nemți, ba încă unde iudeo-creștini și unde iudeo-creștini și slavi așezați ca lucrători de pădură. Tuturor pretențiunilor limbistice nu pote să satisfacă bietul primar.

tre națională nu s'a schimbată, decă am fostu capabilu să purtă 14 ani acestu oficiu, acum procoptu prin indelungatul serviciu, am mai multă deprindere, nu se poate afirma despre mine cu destul temeiu, că sunt neapărat.

Nu mă legă de acestu oficiu, care și de altminterea nu asigură venitul de lipsă pentru susținerea vieții, și de altă parte este ingreunătoru pentru că în imprejurările vitrege presente se recere mare putere și influență morală, ca judele satului să potă împăca interesele și avere concetenilor săi față cu pretensiunile diregatorilor;

Dér dăcă în 14 ani am pututu împlini locul meu cu cinste și omenie, dăcă în timpul acesta am pututu căștiga destul de indelungat, am fostu în stare a conduce lucrurile satului emenesce, nu mi-ar plăcea să mă despartu acuma după acestu trecutu împlinitu cu omenie, cu rușine de oficiu.

Singură așă fi abdisu de oficiul meu, dăcă în comună ar fi precumpăratori locitorii de limba maghiară, cu cari nu mă potu înțelege, dér *hindcă de aceastia nu suntu în satu*, cări n'ar sci românesce, și de altă parte – notariul e ungur, care corespunde unguresc cu autoritățile și care cu acei locitorii, cari vorbesc unguresc, în acea limbă vorbesce, – și așa tuturora se face destul în privința limbei; credeam ce legea concede, ba înpune în urmarea cererii alegatorilor comunali, să-mi continuăs datorința de primariu.

In fine să-mi să permisă a observa, că *nimeni nu s'a aflatu în comună ofensat prin aceea, că eu nu sciu vorbi unguresc, și din acestu motivu nimeni nu s'a jehuitu.*

In urma tuturor acestora prin advocatul meu justificat cu plen-potență de sub A., mă rogă cu stimă de onorabila Comisiune administrativă disciplinară, că modificandu decisiunea ilustrului Viceșpau din 13 Martie 1886 Nr. 3435, se binevoescă a mă absolvă de sub abaterea disciplinară, ce mi se împuță, și de sub pe-depsa, ce mi s'a măsurat.

In 15 Aprilie 1886.

Ioanu Cupșia.

Acestu recursu l'a respinsu comisiunea administrativă presidată de prefectul „de modelu“ Bánffy în ședința dela 16 Maiu a. c. lăsându în vigoare hotărîrea nedréptă și nebasată a viceșpanului.

SCIRILE DILEI.

S'a cărănițu „Szek. Nemz.“ din caușă că guvernul României ar pune pedești cetătenilor români, că să nu potă cerceta băile unguresc. Unu asemenea casu ne aduce acestu diară despre o femeie din București, care – după cum dice elu – de mai mulți ani s'a obișnuită a cerceta băile unguresc. A voită să vină și de astădată; a cerută pașaportul necesar, dér i s'a refuzat dela locurile competente, dicendu, că se află în România destul de bune băi, folosescă-le acelea. Numai cu mare greutate i-a succesu acestei femei ca să-și capete pașaportu. „Kolozs. Köz.“ reproducându această scire sub titlul „Valachii patrioți“ adauge: „Dela băile săcusecă lipsescu în mare parte șopeții din România, dér acesta nu este întru atâta spre scădere Săcuiorii, cătă mai virtosu spre a Românilor, căci locitorii „valachi“ din Vâlcele (Elçpatak) și din aşa qisa „Hete“ mai virtosu dela șopeții băilor ișă căștigau pânea lor.“ – Noi am spusu după foile din România, că șicanele cu pașaportul suntu neadeveruri. Cei din România au declarat că i-a scăbitu șovinismul unguresc. Cătu pentru suferințe, pe lângă Români suferă mai multu Săcuii.

—x—

Bud. Tagbl. incă împuță qilele trecute, că guvernul român face greutăți acelor, cari ceră pașaporte pentru băile de aici. Acum declară numitul diară, că șopeții suntu intempiuți cu puțină prevenire. – In multe locuri, omenii nostri privesc șopeților peste umăr și în ceea ce privesc raporturile sociale nici habară nu au de ele, ba s'au ivită casuri, că au fostu directu respins. Unu șopeț insă nu concede de două ori aşa ceva, și de altădată se feresce a mai cerceta unu loc unde se consideră simplu numai de unu obiectu bunu de exploatațu, fără de a fi împărtășită de acele considerări, pe care le pretinde orice omu dintr-o societate și de o poziție mai bună. Aceasta a fostu și cauza, pentru care șopeții români n'au mai venită la băile din Mehadia. Din patriotismu rău înțelesu atâtea pedești li s'au facutu acestora, păna ce ne-amu pomenit că aceia, cari ne erau cei mai aderenți și splendiști șopeți, nu mai vină la noi.“

—x—

Ministrul Trefort a ordonat, ca anuarul universității și planul de invățământu pe viitor să se tipărescă nu numai în limba maghiară, ci și în cea latină și să se trimetă în streinătate. – O nouă dovdă pentru streinătate, cătu de scârbosu a ajunsu și fi șovinismul unguresc. Șovinismul atâtă l'a orbitu pe ministrul ordonanță, incătu n'a găsitu o limbă viuă „mai lătită“, decătu pe cea ungurescă, dér pe care o pôrtă'n spinare în streinătate răposata latină. Care e mai mărtă din aceste două?

—x—

Cu cătă conscientiositate se procede în Ungaria la înscierea alegatorilor ne arată imprejurarea, că în Aradu a trebuitu să se facă peste 100 de reclamări, ér în Debrecen numărul reclamărilor contra neindreptățirilor comise se săe la considerabila sumă de 500.

—x—

Intr'o corespondență din Bulgaria ce a primitu Telegraful din București, între altele ceteru: „Cetiunea emigrării ne preocupă. Sutimi de familiu muntenegrene năvălesc pe teritoriul nostru. Acăstă populație nouă intrăndu în sinul națiunii ne îngrijesc, deorece caracterul Muntenegreanului greu să împacă cu alu nostru. Asemenea suntem și în contra emigrării elementelor române. Satele române, care le avem nu se asimilă de locu cu noi, ba chiar din contră Bulgariei de prin jurul acestor sate să romanizeză. Acăstă cestiunea preocupă în momentul de față opinia publică.“ Același lucru se întemplă și în Serbia, unde suntu la trei sute de mii de Români.

—x—

„Fóia ordinațiunilor armatei“ din Viena publică o circulară-ordonanță, care dice, că întrebuitarea militare, în afară de serviciu, la locuri publice numai cu condiție să se permită, ca în tōte imprejurările ele să-și păstreze caracterul unei instituții militare; și la festivități său demonstraționi cu tendință politică să nu ia parte; locurile său corespondă vaunei militare. Participarea loru la procesiuni festive nemilitare e impreună numai cu încuviințarea ministerului comunu de răsboiu; întrebuitarea loru în afară de serviciu o încuviințeză comandanțul regimentului. În afară de ținutul de serviciu alu unei stațiuni, întrebuitarea loru o încuviințeză comanda teritorială militară, în afară de ținutul teritorială militară ministerului comunu de răsboiu. Șefii musicelor nu potă apără pe afișe. La producționile ale musicelor militare în locuri publice se execută numai bucațiile musicale aprobată de comandanțul regimentului. În teatre au să cante numai în orchestră sub conducerea propriului ei șef; pe scenă la reprezentării teatrale nu e permis să coopereze. Nu le e permis să luă parte la reprezentării teatrale demonstrative său cu tendință politică. Costumarea muzicilor său a singuraticilor omeni e oprită. Abateri dela aceste prescrieri, anume la deosebite festivități patriotice, se permită numai cu încuviințarea ministerului comunu de resboiu.

—x—

„Revista politică“ din Suceava spune, că perderea o sufere Bucovina prin incetarea relațiunilor comerciale cu România se urcă la aproape 6 milioane. Unde te intorcă nu audă decătu plangeri. „Intrăga Bucovină și o mare parte a Ardealului, dice numitul diară, va plăti forte scumpă închiderea hotărelor nōstre despre România, căci nu mai incapă îndoială, că guvernul nostru a cedat presiunei guvernului maghiar.“

—x—

Virgilie Olteanu și Ladislav Popu, preoți ai diecsei gr. cat. a Gherlei, suntu numiți capelanii militari cl. II în rezervă.

—x—

In comuna Panatulou nou din comit. Aradului s'a constatat o defraudare de bani orfani în sumă de peste 40,000 fl.

—x—

La esamenul oralu de maturitate, care s'a ținutu la 1, 2 și 3 Iulie la gimn. gr. or. din Suceava, s'a supusu numai 7 studenți români. Dintre aceștia 3 au fostu aprobați, éră ceilalți 4 au fostu reprobați căte pe 6 săptămâni.

—x—

Foile ungurescă au anunțat dispariționea sublocotenentului Nicolau Stoica de Hațegu dela reg. de infant. 43 din Timișoara. Se presupune că tinerul oficeru s'a sinucis.

—x—

„Voința Națională“ comunică, că e vorba să se înfințeze anul acesta „Clubul Carpații“ în România, după cum suntu reuniunile carpatine dela noi.

—x—

„Răsboiul“ scrie, că prinții Ferdinand și Carolu, nepoții Regelui României, dintre cari unul va fi desemnat ca moștenitoru presumtiv alu tronului României, se dice că voru veni la tōmnă în București, spre a-și face voluntariatul în știre.

—x—

O societate de aciōnari s'a înființat la Focșani, cu scopu d'a instala o fabrică de postovări, flaneli, suemane, ițari, glugă și alte producționile ce se aduceau până acum dela Brașovu, scrie același diară.

—x—

Peter Durmes, notarul comunalu în comuna Ghimbavu, falsificându cambii dela institutul de creditu din Codlea, în valore de 10,000 fl. v. a. s'a predat singurul de sine tribunalului din Brașovu.

—x—

Alergare de cai în Brașovu. — Favorisată de unu impu frumosu — o raritate în veră acăsta — alergarea de cai de Dumineca trecută, arangiată pe câmpia din Stupinile Brașovului, de cătră oficerii regimentului de husari nr. 2, a intrunitu lume multă din tōte clasele societății. Tribunele erau indesate de publicu. Locurile principale le ocupă damele în toalete elegante de veră. Juriul a fostu compus din d-nii: generalu comite Schoenfeld, colonelu comite Pálffy, colonelu de Saffin, loc.-colonelu de Fogarassy. Ca stewards au funcționat: Căpitani Beranek, Sprecher, Iungniki și locotenentii Steiner-Götl și Römer. La cumpăna au statu: căpitania Maschaner și Hroch. Starteri: căp. Iaeger și loc. Chrestels. In comitetu au fostu: colonelul de Saffin, Majorul Ballacs, căp. Reimer și Tomae, locot. Kornitz și br. Gablenz și sub-loc. Haas și Kyd.

La 3 ore s'au începutu alergările. I. alergare pentru cai proprii, distanță 2400 metri, 6 garduri. Premiu 1 l'a dobândită sub-locot. Markovits cu murgul „Deli“, alu doilea: locot. Roemer cu robul „Dandy“. II. a urmat apoi o alergare de vînătore pentru husari. III. Steeple-chase, distanță 3200 metri, 8 piedeci nu mai înalte de 1 metru și 2 metri late. Premiu întâi l'a câștagitată căpitanul Hroch cu calul său suriu „Apafy“, alu doilea loc. Chrestels cu murgul „Cylynder“. IV. Steeple-chase pentru suboficeri. V. Steeple-chase micu pentru cai proprii; distanță 3200 metri, piedeci ca în Nr. III. Premiu 1: loc. Chrestels cu iepă murgă sub-loc. Greissing; alu doilea: căp. Hroch cu murgul său Olaf. VI. mare Steeple-chase (cai proprii) distanță 4000 metri, 10 piedeci, nu mai înalte de nnu metru și 3 metri late, Premiu 1: loc. Kyd cu iepă sa murgă „Commencement“ 78^{1/2} kgr. alu II-lea: loc. Calm cu iepă sură de 4 ani „Jeanne“. — In cursul alergărilor a cântată musica militară. Premiele au fostu date de damele regimentului, de colonel. de Saffin, de corpul oficerilor și cele din urmă de cătră damele din imprejurime.

SCIRI TELEGRAFICE.

(Serv. part. a „Gaz. Trans.“)

PESTA, 22 Iuliu. — Eri a fostu omorită comerciantul de feru Hermann Löwenthal, care locuia în cercul alu săsele strada cavalerilor. Adă diminetă i s'a găsită cadavrul pe câmpul ăngerului. Ucigașii au fostu descoperiți în cursul dilei și se numescu Isidor Goldstein și Franz Bogdan. Amendoi au refusat să a mărturiști crima.

LONDRA, 22 Iuliu. — Cabinetul Gladstone a demisionat. Salisbury a fostu chemat la regina in Osborne.

SOFIA, 22 Iuliu — Amersurată propunerei guvernului, Sobrania a însărcinat pe comitetul financiar să examineze conveniția privitor la construirea căii ferate Rusciuc-Varna. Prin aceasta se crede că s'a preventă unei eventuale crise ministeriale. Ministrul justiției, care a demisio atu înainte cu cinci dile, s'a alăturat la oponiție.

VIENA, 22 Iuliu. — Kalnoky a plecată eri la Kissingen, unde se așteptă și ministrul ce esterne Giers.

Dare de sămă și multămită publică.

(Urmare).

Suma de 49 fl. 8 cr. patru deci și nouă florini și optu cruceri o predau la 30/6 1886 Domnului Nicolau Porea preotu în Basna, să o împartă între nenorocitii Români și Tigani în părți egale: Am primitu Nicolau Porea m. p., parochu gr. cat., înaintea mea Onorius Tilea m. p., ingineru.

După încheierea listei au mai incursu dela următorii domni: Ilie Giurgiu, conducătorul mōrei din Iclodu, 1 fl.; Ioanu Damianu, învățătoru în Iclodu, 20 cr.; Ioniu Păcurari, preotu în Tur, dela poporieni săi, 7 fl.

Decă eu colectau cu totulă cincă-deci și săpte fl. și două-deci și optu cruceri valută austriacă. La 30 lunii a. c aveam 49 fl. 8 cr. adunăți, cu care sumă merseru la Basna spre a-i împărți conformă apelului, dărăjându omenii la lucrul loru agronomicu pe câmpu, lăsaiu suma la d-lu parochu localu Nicolau Porea cu rugarea să-o împără d-sa; ajunsu acasă imă mai incurse suma de 8 fl. 20 cr., carea o espădui prin poștă totu susu numitului domnū parochu, ér d-sa împără toți banii, precum se vede din consemnarea ce urmează:

(Va urma.)

DIVERSE.

Misterele Parisului. — Din Parisu se raporteză: In urma denunțării unei vicintese, care perduse într'o noptie 55,000 franci, poliția descoperi unu cuib de jocu în cărăi în strada Pigalle, ce era visitată numai de dame, sumându și bându hazardau colosalu nopți întregi.

Editoru: Iacobu Mureșianu.

Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Mureșianu

Cursul la bursa de Viena

din 20 Iulie st. n. 1886

Rentă de aur 4%	105.75
Rentă de hârtia 5%	94.75
Imprumutul căilor ferate ungare	154.40
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostă ung. (1-ma emisiune)	100.80
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostă ung. (2-a emisiune)	128.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostă ung. (3-a emisiune)	119.55
Bonuri rurale ungare	105.30
Bonuri cu cl. de sortare	105.20
Bonuri rurale Banat-Tisă	105.20
Bonuri cu cl. de sortare	105.10
Bonuri rurale transilvane	105.20

Bonuri croato-slavone	105.20
Despăgubire p. dijma de vină ung.	100.—
Imprumutul cu premiu ung.	122.50
Losurile pentru regulație Tisei și Segedinelui	125.50
Renta de hârtă austriacă	85.20
Renta de arg. aust.	85.85
Renta de aură austriacă	118.75
Losurile din 1860	141.05
Acțiunile băncii austro-ungare	874.—
Act. băncii de credită ung.	285.25
Act. băncii de credită austriacă	277.80
Argintul — Galbeni	5.94
Mărți 100 imp. germ.	61.90
Londra 10 Livres sterlinae	126.10

Bursa de București.

Cota oficială dela 7 Iulie st. v. 1886.

Cump.	vînd.	
Renta română (5%).	93—	93—
Renta rom. amort. (5%)	96 $\frac{1}{2}$	97 $\frac{1}{4}$
convert. (6%)	87 $\frac{1}{2}$	88—
Impr. oraș. Buc. (20 fr.)	32—	33—
Credit fonic. rural (7%)	102—	102 $\frac{1}{4}$
" " (5%)	85 $\frac{3}{4}$	86—
" " urban (7%)	98 $\frac{3}{4}$	99 $\frac{1}{4}$
" " (6%)	90 $\frac{1}{2}$	91 $\frac{1}{4}$
" " (5%)	81 $\frac{1}{2}$	82 $\frac{1}{4}$
Banka națională a României	500 Lei	1000
Ac. de asig. Dacia-Rom.	255	260
" " Națională	210	220
Aură contra bilete de bancă	15.20	15.35
Bancnote austriace contra aură.	2.02	2.—

Nr. 460/886.

PUBLICAȚIUNE.

Prin isbucnirea colerei asiatici în Fiume și Triestă se ivescă și pentru patria noastră pericole, cari nu se potu trece cu vederea. Căptănatul orășenesc se afiă prin urmare necesitată, ca spre cea mai posibilă delăturare a ivirei acestei boli în Brașov, să dispună următoarele măsuri sanitare polițiane:

I.

In tōte birturile și ospetăriile au ca să se curețe umblătorile fundamentală; înainte de curățire însă au ca să se desinficieze aceste umblători de cătră posesorii său chiriașii acestor lokale prin turnarea unei soluții de 1 Chilo vitriolu de feru și 2 Chilo acidu carbolicu în 20 litre de apă. In localități mai mici și case private are să se efectueze acăstă desinfectare prin cantități corespunzătoare și mai mici din amintita soluție.

Desinfectarea nepremersă acestei curățiri are să o arăte anteprenorul curățării umblătorilor în fie-care casu singuraticu subscr. căpitanat.

Grămadirea remășițelor din bucătăriă și a altor gunoie, cari contribue la infectarea aerului, este interdīsă atâtă în curțile birturilor cătu și în casele private.

Umblătorile din curțile birturilor și ospetăriilor au ca să se curețe celu puțin totu la 4 — 5 Săptămâni; peste totu are să se observe cea mai posibilă curățenie a tuturor locurilor publice, ulițelor, canalurilor, umblătorilor, șidirilor publice și a caselor private.

In acele curți, unde există ciubare pentru urină, are ca să se preseare locul, împrejurul ciubăru lui, în o estindere de $\frac{1}{3}$ metru varu de gasu și în fie-care a două di are să se dispună golirea ciubăru lui, pedepsindu-se la casu contrară călcarea acestei dispoziții cu tōtă stricteță.

II.

Toți pasagerii, cari sosescu în Brașov, locuiescă aceia în hoteluri, său în case private, suntu de a se controla în privința sănătăței și fie-care casu de bolă, are să se aducă îndată la cunoșință căpitanat. orășenesc.

III.

Să concede numai vinderea remedialor nefectuoase de nutremēnt și băutură; pome necopete, zarzavaturi stricate și putrede etc. suntu interzise de a se vinde.

Pentru ca amintitele dispoziții să se pótă efectua cu tōtă stricteță, este fie-care locitoru recercat, ca, în interesul binelui întregii populații, fie-care inconvenientu să-l arate celui mai de aproape organu polițianu.

Brașov, în 19 Iuliu 1886.

Căpitănatul orășenesc.

Avisu d-lorū abonați!

Rugămu pe d-nii abonați ca la reînoirea prenumerației să binevoiască a serie pe cuponul mandatului postal și numerii de pe făsia sub care au primit qiarul nostru până acum.

Domnii ce se abonază din nou să binevoiască a serie adresa lămurită și să arate și posta ultimă.

ADMINISTR. „GAZ. TRANS”

Mersul trenurilor

pe linia Predealu-Budapestă și pe linia Teiușu-Aradu-Budapestă a calei ferate orientale de statu reg. ung.

Predealu-Budapestă		Budapestă—Predealu		Teiușu-Aradu-Budapestă		Budapestă-Aradu-Teiușu		
Trenu de persone	Trenu accelerat	Trenu omnibus	Trenu accelerat	Trenu omnibus	Trenu de persone	Trenu de persone	Trenu accelerat	Trenu omnibus
București	4.50	7.45	Viena	—	—	Vienna	11.00	—
Predealu	9.32	12.50	Budapestă	6.47	1.45	3.15	8.00	8.00
Timișu	9.56	1.40	Szolnok	10.37	3.44	7.29	9.11	11.40
Brașov	10.20	2.27	P. Oradea mare	1.44	5.21	8.27	11.26	2.31
Feldioara	6.22	2.55	Vărad-Velence	5.33	6.41	—	1.28	—
Apatia	7.01	3.38	Fugyi-Vásárhely	—	—	9.45	2.00	—
Agostonfalva	7.33	4.17	Mező-Telegd	—	—	9.59	2.11	—
Homorodă	8.01	4.47	Rév	—	—	7.42	3.18	—
Hașfaleu	8.45	5.42	Bratca	—	—	12.10	3.41	—
Sighișoara	10.29	7.37	Bucia	—	—	12.43	4.01	—
Elisabetopol	10.39	8.01	Ciucia	—	8.31	1.31	4.26	—
Mediaș	11.19	9.05	Huedin	—	9.01	2.56	5.08	—
Copsa mică	12.12	10.02	Stana	—	—	3.29	5.27	—
Micăsasa	12.56	10.30	Aghiriș	—	—	4.00	5.50	—
Blașiu	1.30	11.29	Ghimbăru	—	—	4.18	6.02	—
Crăciunelă	1.45	11.47	Nedeșdu	—	—	4.36	6.24	—
Teiușu	2.11	11.35	Clușin	10.01	10.28	5.05	6.43	—
Aiud	2.55	1.04	Apahida	10.26	—	—	7.03	—
Vînțul de sus	3.17	1.30	Ghiriș	10.52	—	—	7.26	—
Uióra	3.24	1.39	Cucerdea	1.36	—	—	8.51	—
Cucerdea	3.31	2.07	Uióra	1.48	—	—	9.31	—
Ghiriș	4.09	3.03	Vînțul de sus	2.06	—	—	9.43	—
Apahida	5.36	5.08	Aiud	2.46	—	—	10.24	—
Clușiu	5.56	5.35	Teiușu	3.01	—	—	10.44	—
Nedeșdu	6.16	—	Crăciunelă	3.45	—	—	11.28	—
Ghimbăru	6.37	—	Blașiu	4.06	—	—	11.44	—
Aghiriș	6.53	—	Micăsasa	4.45	—	—	12.18	—
Stana	7.34	—	Copsa mică	5.05	—	—	12.36	—
Huedin	7.55	—	Mediaș	—	—	1.22	6.01	—
Ciucia	8.35	—	Elisabetopol	—	—	1.56	6.40	—
Bucia	8.53	—	Sigisóara	—	—	2.34	7.20	—
Bratca	9.12	—	Hașfaleu	—	—	3.02	8.01	—
Rév	9.31	—	Homorodă	—	—	4.41	10.05	—
Mező-Telegd	10.06	—	Agostonfalva	—	—	5.30	11.02	—
Fugyi-Vásárhely	10.25	—	Apatia	—	—	6.03	11.37	—
Vărad-Velintă	10.35	—	Feldioara	—	—	6.35	12.14	—
Oradia-mare	10.41	—	Brasov	1.09	—	—	7.14	1.09
P. Ladány	12.37	—	Brașov	1.55	5.45	—	—	1.50
Szolnok	2.58	—	Predealu	2.53	6.22	—	—	2.48
Budapestă	6.00	—	Timișu	3.28	6.47	—	—	3.23
Viena	3.00	8.50	Predealu	—	—</td			